

Warszawa, dn. 16 lutego 2018 r.

PROTOKÓŁ z XIV posiedzenia Rady do Spraw Cyfryzacji, które odbyło się 9 lutego 2018 roku, o godzinie 11:30 w siedzibie Ministerstwa Cyfryzacji.

Przedstawienie postanowień poprzedniego posiedzenia, ewentualne uwagi do treści protokołu.

Członkowie Rady nie zgłosili uwag do protokołu poprzedniego posiedzenia Rady.

Informacja liderów zespołów roboczych nt. realizacji projektów oraz postępów prac w zespołach.

Członkowie Rady do Spraw Cyfryzacji dyskutowali nad podjętymi w ramach poszczególnych zespołów ustaleniami. Przedstawiono następujące informacje:

- Zespół nr I – przegląd prawodawstwa w poszukiwaniu luk i barier procesu cyfryzacji

Zakończony został proces zbierania odpowiedzi na ankietę dotyczącą poszukiwania luk i barier procesu cyfryzacji. Obecnie Zespół (z pomocą podmiotów zewnętrznych - głównie uczelni) przystąpi do opracowania wyników omawianej ankiety.

Aby temat nienadążania prawa za zmianami cyfrowymi mógł nabrać tempa potrzebny jest wysiłek całej administracji publicznej, dlatego też Rada rozważa zwrócenie się w tej sprawie do Premiera.

- Zespół nr II - systemowe wsparcie dla cyfrowej transformacji gospodarczej

Zespół zajmujący się systemowym wsparciem dla cyfrowej transformacji gospodarki udostępnił na stronie internetowej Ministerstwa Cyfryzacji propozycje rekomendacji w tym zakresie i zaprosił do udziału w konsultacjach online. Trwają prace nad analizą spływających wyników konsultacji do dokumentu „[Systemowe wsparcie dla cyfrowej transformacji gospodarczej](#)”. Dokument ten został również rozesłany do szerokiej grupy interesariuszy celem wyłonienia tych rekomendacji, które zdaniem interesariuszy są najbardziej istotne, aby proces cyfrowej transformacji gospodarki nastąpił szybciej i pełniej.

Zespół podejmie wiążące decyzje, co dalszych działań związanych pracami nad raportem.

- Zespół nr III - otwartość danych i oprogramowania finansowanego ze środków publicznych

Draft raportu dotyczącego licencjonowania oprogramowania, – w którym znajdują się wszystkie najpopularniejsze modele licencjonowania oprogramowania, ich wady i zalety – przekazany zostanie Członkom Rady do zapoznania się i zgłaszania ewentualnych sugestii i uwag. W ramach prac Zespołu powstał zamysł stworzenia rekomendacji dla Ministra Cyfryzacji w zakresie tego jak Państwo powinno wykorzystywać określone modele licencjonowania. Wstępny zarys rekomendacji obejmuje:

- uregulowanie kwestii oprogramowania, które jest już nierozwijane (*abandoned*), by oprogramowanie, którego twórca już nie sprzedaje i nie zapewnia dla niego obsługi mogło być na bieżąco korygowane, bez konieczności budowania opartego na nim systemu od nowa (nie ma takiego uregulowania w żadnym kraju).
- jednym z podstawowych warunków w zamówieniach publicznych powinien być rodzaj licencji oprogramowania, ponieważ ma on bezpośredni wpływ na długoterminowe koszty korzystania z takiego systemu informatycznego. Powinno się dążyć do tego, by największą liczbę punktów w postępowaniach przyznawano w sytuacjach, gdy zamawiający otrzymuje (niekoniecznie na wyłączność) kod źródłowy (niekoniecznie ze wszystkimi prawami do dalszej dystrybucji).
- co najmniej 20% kodu, który jest tworzony za pieniądze publiczne powinno być kodem, który później jest otwierany i może zostać wykorzystany przez obywateli. Ma to doprowadzić do możliwości ponownego wykorzystywania tego, co powstaje za pieniądze publiczne. Niezbędne jest jednak ustalenie, w jaki sposób określić te 20%. Rekomendacja ta bazuje na rozwiązaniach przyjętych w Stanach Zjednoczonych, wymaga jednak głębszego zastanowienia się.

- Zespół nr IV - zarządzanie internetem i neutralność sieci

Dokument nad którym pracuje zespół dot. zarządzania internetem i neutralności sieci zostanie poszerzony o dwa problemy tj.

- zapewnienie przez operatorów neutralności sieci - co nie jest łatwe –gdyż coraz częściej operatorzy nie są właścicielami sieci tylko dzierżawią infrastrukturę. Operatorzy zrzucają, więc z siebie odpowiedzialność za zapewnienie równego przesyłu ruchu, twierdząc, że nie mają nad tym kontroli i to nie do końca od nich zależy.
- zapewnienie neutralności sieci w odniesieniu do Strategii 5G, która mówi, że urządzenia będą służyć nie tylko do dostarczania internetu, ale będzie istniała możliwość wydzielenia odrębnej części pasma na internet, usługi telefoniczne,

a części na zupełnie inną sieć (np. do szybkiej komunikacji między samochodami). Wszystkie te usługi będą mogły zostać dostarczone przez jednego dostawcę, co wprowadza problemy w skutecznym zapewnieniu neutralności sieci. W związku z powyższym Lider Zespołu zastanawia się nad definicją neutralności sieci, w taki sposób, aby zapewnić jednocześnie neutralność internetu, jak i dać możliwość wydzielenia części pasma na „usługi inne”. Być może należałoby wręcz używać definicji „neutralność internetu” a nie „neutralność sieci”.

- Zespół nr V - edukacja cyfrowa

W związku z nieobecnością na posiedzeniu Rady przedstawicieli Zespołu, Przewodnicząca uznała, że punkt agendy dotyczący edukacji cyfrowej nie zostanie poddany dyskusji.

[Dyskusja nt. założeń dokumentu "Strategia 5G dla Polski" - uwagi RdC do dokumentu w ramach procesu konsultacji](#)

Członkowie Rady zapoznali się z projektem, a jeden z nich przygotował zestawienie uwag do dokumentu.

Wskazane zostało, że dokument jest napisany w sposób przejrzysty i zrozumiały, dzięki czemu może być uznany za materiał kierunkowy do dalszych analiz procesu wdrażania sieci mobilnej piątej generacji w Polsce. Podkreślono, że wdrażanie 5G powinno być celem wszystkich ministerstw, bo będzie oddziaływać na wiele różnych obszarów (przemysł, rolnictwo, medycyna, polityka społeczna, motoryzacja, energetyka, ochrona środowiska itd.). Powinno być to, więc zadanie międzyresortowe, nie może być rozpatrywane tylko z perspektywy Ministerstwa Cyfryzacji.

Zaakcentowano, że istotne jest, że dokument zwraca uwagę na konieczność weryfikacji dopuszczalnego poziomu pola elektromagnetycznego (PEM) wokół stacji bazowej, w miejscach dostępnych dla ludności. W krajach postradzieckich dopuszczalne poziomy PEM są zupełnie inne niż w pozostałych państwach Unii Europejskiej - harmonizacja tych poziomów wydaje się być właściwym kierunkiem. Być może również przy okazji warto byłoby rozpocząć prace nad redefinicją „obszarów dostępnych dla ludności” z punktu widzenia oddziaływania pola elektromagnetycznego - by rozróżnić możliwość, częstość i czas narażenia ludzi na oddziaływanie w zależności od miejsca, w którym się znajdują. Zwrócono również uwagę, że w „Strategii 5G dla Polski” silnie zaakcentowano aspekt kontroli poziomów PEM przez niezależne organy.

Członkowie Rady zwrócili również uwagę na kwestie ekonomiczne. Podkreślono, że dokument praktycznie pomija kwestie analizy kosztów i korzyści dla tradycyjnie działających operatorów infrastrukturalnych. W „Strategii 5G dla Polski” zakłada się, że operatorzy wybudują

sieci z własnych środków, a powinna być zachowana równowaga w kwestii inwestycji pomiędzy tymi, którzy będą budować sieć a tymi, którzy będą z niej korzystać w celu realizacji oferowanych przez siebie usług.

W konkluzji dyskusji podkreślono, że warto dążyć do tego, by pilotaż sieci 5G w pierwszym mieście był budowany wspólnie (budowa jednej sieci), co pozwoli na uzyskanie odpowiedzi na wiele pytań natury technicznej, ekonomicznej i procesowej. Dzięki temu udało się np. zmniejszyć koszty budowy, zmniejszyć liczbę niezbędnych nadajników czy zwiększyć wielkość pasma dostępnego dla użytkownika. Dodatkowo pozwoliłoby to oszczędzić czas przygotowania takiej inwestycji.

[Przedstawienie informacji nt. prac nad ustawą „Facebookową” przez członków grupy roboczej zajmującej się nieprawdziwymi informacjami w internecie. Dyskusja o działaniach grupy roboczej](#)

Prace nad ustawą trwają, jednak nie ma jeszcze żadnego projektu, który można byłoby uznać za ostateczny i gotowy do pokazania. Prace związane z podręcznikiem dotyczącym *fake news*, opracowywane przez Radę są w zaawansowanej fazie i na początku marca będzie można udostępnić pierwszą/ogólną jego wersję – zostanie ona przekazana Członkom Rady do weryfikacji. Poruszona została również kwestia działań Unii Europejskiej w zakresie *fake news* – zostało jednak podkreślone, że adresatami tych działań są na ten moment nie tyle państwa członkowskie, ile dziennikarze, uczelnie itp. Dyskusja unijna odbywa się na dość dużym poziomie ogólności, podczas gdy w Niemczech pojawiły się już regulacje ustawowe.

[Przedstawienie wyników badań dot. wykorzystania technologii cyfrowych przez małe i mikro firmy – Znaczenie technologii cyfrowych dla mikro i małych przedsiębiorstw w Polsce. Jak polskie firmy wykorzystują technologie? Raport z badań, w których uczestniczył zespół \(DELab UW\) zorganizowanych przez Pekao SA.](#)

Zaprezentowane i omówione zostały wyniki badania mikro i małych firm w Polsce dotyczącego wykorzystania przez nie technologii cyfrowych w 2017 roku. Przebadanych zostało ok. 10 tys. przedsiębiorstw.

Zauważono, że ze względu na niewypracowane mapowanie start-upów zaledwie 9% przedsiębiorstw zajmuje się wytwarzaniem produktów i usług cyfrowych (najwięcej w branży usługowej). Największy udział w tym zakresie mają województwa zachodniopomorskie (11%), pomorskie (11%) oraz kujawsko-pomorskie (10%). Natomiast regionami najbardziej rozwiniętymi w tym zakresie są: Trójmiasto (20%), m. Warszawa (16%) i m. Szczecin (14%). Badania wskazują, że zaledwie 19% przedsiębiorstw korzysta z usług chmury obliczeniowej – są to przede wszystkim podmioty z branży usługowej (21%) oraz handlowej (17%).

Polskie MŚP rzadko wykorzystują zaawansowane narzędzia analityczne (zaledwie 15% przedsiębiorstw) – najwyższe wskaźniki odnotowano w województwach pomorskim (18%), wielkopolskim (17%), śląskim (16%) oraz małopolskim (16%).

Badanie pokazało, że większość (60%) polskich mikro i małych przedsiębiorstw reklamuje się w internecie. W tej kategorii badania najlepsze wyniki odnotowano w województwach: lubuskim (66%), warmińsko-mazurskim (64%) oraz dolnośląskim (64%), przy czym to okolice Rzeszowa (72%), Jeleniej Góry (71%) i Katowic (70%) mają w tym swój największy udział. Większość podmiotów skłania się do reklamowania w tradycyjny sposób, czyli poprzez własne strony www (79%), a co czwarte (25%) przedsiębiorstwo prowadzi sprzedaż internetową. Województwa lubuskie (28%), małopolskie (27%), dolnośląskie (27%) oraz warmińsko-mazurskie (27%) mają swój największy udział w wykorzystywaniu kanałów sprzedaży z zakresu handlu elektronicznego. Zaledwie 5% polskich przedsiębiorstw prowadzi sprzedaż towarów i usług na rynkach zagranicznych za pośrednictwem e-commerce, przy czym to najmłodsze przedsiębiorstwa (będące na rynku 0-3 lata) stanowią ich największą część. Z wyników przeprowadzonej ankiety wynika, że głównymi kierunkami transgranicznego e-handlu są Niemcy oraz Wielka Brytania. Połowa przedsiębiorstw (57%) prowadzi sprzedaż produktów lub usług za pośrednictwem tradycyjnej metody (zamówienie e-mail), a jedynie 14% podmiotów wykorzystuje w tym celu aplikacje mobilne. Powszechnie wykorzystywane są natomiast usługi bankowości elektronicznej - korzysta z nich aż 88% MŚP. Jedynie 11% korzysta wyłącznie z tradycyjnego systemu rozliczeń. Ankieta pokazała, że aż 83% firm nie planuje zwiększać nakładów inwestycyjnych na nowe technologie w najbliższych 12 miesiącach.

W następstwie badania wskazane zostały również działania, jakie powinny podjąć mikro i małe przedsiębiorstwa w obszarach, w których poziom ich ucyfrowienia nie jest satysfakcjonujący:

- wdrażanie zaawansowanych narzędzi analitycznych do usprawnienia procesów biznesowych w większości firm;
- wykorzystywanie strumieni informacji z analizy big data;
- zintensyfikowanie działań w obszarze e-commerce;
- zintensyfikowanie działań reklamowych w obszarze mediów społecznościowych;
- efektywne alokowanie funduszy w technologii cyfrowe.

Uczestnicy posiedzenia:

Członkowie Rady:

1. Izabela Albrycht – Przewodniczący
2. Michał Adamczyk
3. Roman Bieda
4. Alicja Grawon - Jaksik
5. Łukasz Jachowicz
6. Dariusz Milka – Wiceprzewodniczący
7. Tomasz Muda
8. Katarzyna Śledziwska
9. Janusz Zawiła - Niedźwiecki

Sekretariat Rady:

10. Katarzyna Stopińska (MC)
11. Edyta Kruza (MC)